

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2020

NPU: 1318 - Zagovornik načela enakosti

Številka: 450-7/2021/5
Datum: 25. 2. 2021

1. PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE ZAGOVORNIKA NAČELA ENAKOSTI

Varstvo pred diskriminacijo, kot jo opredeljuje Zakon o varstvu pred diskriminacijo¹ (v nadaljnjem besedilu: ZVarD), je ena temeljnih človekovih pravic, utemeljenih s 14. členom Ustave Republike Slovenije².

Za uresničevanje te temeljne človekove pravice je v skladu z ZVarD ključna vloga Zagovornika načela enakosti (v nadaljnjem besedilu: Zagovornik) kot samostojnega državnega organa. Tako je Državni zbor Republike Slovenije 21. 4. 2016 sprejel ZVarD, ki je stopil v veljavo 24. 5. 2016. Predsednik Republike Slovenije je 7. 10. 2016 v Državni zbor posredoval ime kandidata za prvega predstojnika novega organa. Zagovornik Miha Lobnik je bil v skladu z ZVarD v Državnem zboru izvoljen 25. 10. 2016, na položaj predstojnika pa imenovan 26. 10. 2016. Organ je postal samostojen proračunski uporabnik 1. 1. 2017.

ZVarD določa, da je Zagovornik samostojen državni organ, pristojen za spodbujanje enake obravnave in enakih možnosti ter za varstvo pred diskriminacijo ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, jezik, vero ali prepričanje, invalidnost, starost, spolno usmerjenost, spolno identiteto in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katero koli drugo osebno okoliščino na različnih področjih družbenega življenja, pri uresničevanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pri uveljavljanju pravic in obveznosti ter v drugih pravnih razmerjih na političnem, gospodarskem, socialnem, kulturnem, civilnem ali drugem področju. ZVarD opredeljuje osrednje pojme na področju diskriminacije (oblike, področja in osebne okoliščine, zaradi katerih je diskriminacija prepovedana), prav tako opredeljuje tudi institucije, katerih delovanje predstavlja del organiziranega delovanja države na področju varstva pred diskriminacijo.

ZVarD predstavlja nacionalno pravno podlago za nastanek novega samostojnega državnega organa Zagovornika. S sprejetjem ZVarD in ustanovitvijo Zagovornika je Republika Slovenija izpolnila obvezo, ki je izhajala iz pravnega reda EU, zlasti direktiv EU o enakosti. Zaradi zamud pri implementaciji teh direktiv v nacionalni pravni red je Republiki Sloveniji grozila uvedba formalnega postopka (kršitev št. 2014/2093).

V skladu s pravnim redom EU Zagovornik opravlja naloge organa za enakost, s čimer Slovenija zagotavlja izvajanje 15., 21., 23., in 39. člena Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in ustrezen prenos naslednjih direktiv, ki države članice zavezujejo k uresničevanju načela enakosti in varstva pred diskriminacijo:

- Direktiva Sveta 2000/43/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost;
- Direktiva Sveta 2000/78/ES o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu;
- Direktiva Sveta 2004/113/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi;
- Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (preoblikovano);

¹ Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg

² Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99 in 75/16 – UZ70a

- Direktiva 2014/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ukrepih za lažje uresničevanje pravic, podeljenih delavcem v okviru prostega gibanja delavcev.

Poleg zgoraj navedenih direktiv, mednarodne pravne podlage³ za delovanje Zagovornika predstavljajo tudi drugi mednarodni dokumenti, priporočila in konvencije Organizacije združenih narodov, Sveta Evrope, Mednarodne organizacije za delo in drugih organizacij s področja človekovih pravic.

2. NALOGE ORGANA

Priporočila Evropske komisije o standardih za organe za enakost iz junija 2018 in Splošna priporočila Sveta Evrope o organih za načelo enakosti za boj proti rasizmu in nestrpnosti na nacionalni ravni iz februarja 2018 govorijo o treh ključnih funkcijah organov za enakost, katerim sledi tudi Zagovornik:

- **Informiranje, svetovanje in zagovorništvo**

Nudenje neodvisne pomoči in podpore diskriminiranim, svetovanje in sodelovanje v nekaterih izbranih sodnih postopkih. Poleg tega 38. člen ZVarD Zagovorniku omogoča tudi sprožitev postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti pri ustavnem sodišču.

- **Sprejemanje prijav in ugotavljanje diskriminacije**

Ugotavljanje diskriminacije v posameznih primerih, kjer organ preiskuje in ugotavlja/odloča ali je v določenem primeru šlo za diskriminacijo (postopek poteka na način upravnega postopka in se zaključí z ugotovitveno odločbo).

- **Raziskovanje, spremljanje, izdajanje priporočil in osveščanje**

Sistemsko delo, ki vključuje raziskovanje in analize stanja diskriminacije na nacionalni ravni, na podlagi česar Zagovornik pripravlja neodvisna poročila in priporočila, vključno s predlogi za sprejetje posebnih ukrepov. Sistemske naloge vključujejo tudi: spremljanje splošnega stanja, osveščanje, izobraževanje in izmenjavo razpoložljivih informacij znotraj EU ter drugo mednarodno sodelovanje.

Zagovornik v skladu z 19. členom ZVarD: »... deluje kot samostojen državni organ s pristojnostmi, kot jih določa ta zakon. Zagovornik opravlja svoje naloge po tem zakonu ali po drugih zakonih samostojno v okviru in na podlagi ustave in zakonov.«

21. člen ZVarD natančneje opisuje naloge in pooblastila Zagovornika, in sicer določa, da Zagovornik:

- opravlja neodvisne raziskave o položaju oseb z določeno osebno okoliščino, zlasti spola, narodnosti, rase ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti in spolne usmerjenosti ter ostalih vprašanj v zvezi z diskriminacijo oseb z določeno osebno okoliščino,

³ Mednarodne podlage so dostopne na <http://www.zagovornik.si/pravne-podlage/>

- objavlja neodvisna poročila in daje priporočila državnim organom, lokalnim skupnostim, nosilcem javnih pooblastil, delodajalcem, gospodarskim subjektom in drugim subjektom v zvezi z ugotovljenim položajem oseb z določeno osebno okoliščino, in sicer glede preprečevanja in odpravljanja diskriminacije ter sprejemanja posebnih in drugih ukrepov za odpravo diskriminacije,
- opravlja naloge inšpekcijskega nadzora na podlagi predlogov iz 5. poglavja ZVarD glede spoštovanja določb tega ali drugega zakona, ki določa njegovo pristojnost,
- zagotavlja neodvisno pomoč diskriminiranim osebam pri uveljavljanju njihovih pravic v zvezi z varstvom pred diskriminacijo v smislu svetovanja in pravne pomoči strankam v drugih upravnih in sodnih postopkih, povezanih z diskriminacijo,
- osvešča splošno javnost o diskriminaciji in ukrepih za njeno preprečevanje,
- spremlja splošno stanje v Republiki Sloveniji na področju varstva pred diskriminacijo in položaja oseb z določenimi osebnimi okoliščinami,
- predlaga sprejetje posebnih ukrepov za izboljšanje položaja oseb, ki so v manj ugodnem položaju zaradi določene osebne okoliščine,
- sodeluje v sodnih postopkih zaradi diskriminacije v skladu z ZVarD,
- zagotavlja izmenjavo razpoložljivih informacij o diskriminaciji z organi Evropske unije ter
- opravlja druge naloge, določene v ZVarD.

ZVarD prav tako določa tudi naloge drugih organov, ki delujejo na istem področju. Drugi organi so predvsem področni inšpektorati (inšpekcijski nadzor in prekrškovni postopki) in vladni resorji oziroma organi lokalne samouprave (politike in ukrepi na področju varstva pred diskriminacijo).

ZVarD določa, da Zagovornik Državnemu zboru z rednimi letnimi⁴ ali posebnimi poročili⁵ poroča o svojem delu in ugotovitvah o obstoju diskriminacije posameznih skupin oseb z določeno osebno okoliščino.

Dejavnosti oziroma naloge Zagovornika, ki izhajajo iz 21. člena ZVarD, in njihova realizacija v letu 2020 so potekale v več oddelkih znotraj organa. Systemske naloge je izvajal Oddelek za systemsko spremljanje, ozaveščanje in preventivo na področju diskriminacije, ki vključuje tudi mednarodno dejavnost Zagovornika.

Naloge na področju svetovanja in ugotavljanja diskriminacije je izvajal Oddelek za ugotavljanje diskriminacije, svetovanje in zagovorništvo.

Koordinacijo med oddelki in predstojnikom organa je opravljal Kabinet Zagovornika.

Oddelek za splošne, kadrovske in finančne zadeve je opravljal vse naloge sekretariata in administrativno-tehnične podpore.

⁴ Več na <http://www.zagovornik.si/letno-porocilo-2/>

⁵ Več na <http://www.zagovornik.si/posebna-porocila/>

3. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH V LETU 2020

Zagovornik z učinkovitim in uspešnim reševanjem prejetih predlogov za obravnavo diskriminacije prispeva k odkrivanju kršitev in odpravi različnih oblik diskriminacije. S svetovanjem in pravno pomočjo ter z zdajanjem odločb, priporočil in pojasnil Zagovornika prispeva k osredotočenemu osveščanju in spodbujanju enakosti v družbi.

Zagovornik je v letu 2020 skupno zaključil 618 zadev, ki se nanašajo na celoten obseg vsebinskih rezultatov organa na najvišji ravni politike. Vrednosti ne vključuje računovodskih, kadrovskih in finančnih zadev organa.

V letu 2020 je Zagovornik v različnih postopkih obravnave diskriminacije izdal 48 priporočil. Od tega je bilo izdanih 25 priporočil v zvezi z zakoni in drugimi predpisi (veljavnimi ali predlogi) ter 23 priporočil za spodbujanje enakega obravnavanja. Zagovornik je izdal deset pisem podpore projektom nevladnih organizacij in 32 drugih mnenj mednarodnim in nacionalnim akterjem. Zagovornik je izdal tudi 12 tematsko zaokroženih poizvedb različnim deležnikom in osem različnih publikacij oz. tiskovin.

V letu 2020 je Zagovornik v zaključenih zadevah izdal 189 pojasnil v zadevah svetovanja, v 64 zaključenih postopkih ugotavljanja je izdal odločbe, sklepe ali pojasnila, v zadevah, v katerih je ugotovil diskriminacijo, pa je izdal še pet predlogov pristojnim inšpektoratom za izvedbo prekrškovnega postopka. Poleg tega je v zaključenih zadevah s pobudami za oceno ustavnosti predpisov izdal 19 ocen diskriminatornosti.

V letu 2020 je zagovornik osemnajstkrat nastopil v medijih. Zagovornik je odgovoril na 90 novinarskih vprašanj, pripravil 36 sporočil za javnost in izdal sedem elektronskih novičnikov in e-novic. Na spletni strani www.zagovornik.si je objavil 80 vesti o delu Zagovornika.

3.1 SISTEMSKO DELO

S pomočjo osveščanja in izobraževanja ter s spodbujanjem enakosti se v družbi širi zavedanje o tem, kaj je diskriminacija in katera ravnanja so diskriminatorna ter na kakšen način se diskriminacija preprečuje. Obveščanje in osveščanje strokovne in širše javnosti Zagovornik izvaja z opravljanjem neodvisnih raziskav, z objavljanjem rednih in posebnih poročil, s priporočili drugim organom ali subjektom za odpravo ali preprečevanje diskriminacije, vključno s predlogi za sprejetje posebnih ukrepov za izboljšanje položaja oseb, ki so v manj ugodnem položaju zaradi določene osebne okoliščine. Prav tako sodeluje s sorodnimi evropskimi institucijami in organi na ravni EU in na mednarodni ravni. Obveščanje in osveščanje potekata prek izdajanja publikacij, objav na spletnih straneh, predstavitev na okroglih mizah, posvetih in konferencah, izobraževanja posebnih ciljnih javnosti itd.

Zagovornik je leta 2020 skupno izvedel 20 izobraževanj in usposabljanj, od tega je izvedel devet izobraževalnih delavnic ali predavanj. Zaradi epidemije koronavirusne bolezni se je Zagovornik osredotočil predvsem na izobraževanje zainteresiranih javnosti – tistih, ki imajo možnost nadaljnjega, posrednega širjenja teh znanj in informacij po svojih kanalih, do svojega članstva kot tudi do splošne javnosti. Zagovornik je osveščanje splošne javnosti kot svojo zakonsko nalogo iz 21. člena ZVarD izvajal tudi s sodelovanjem na 11 dogodkih s področja varstva pred diskriminacijo, ki so jih organizirali drugi akterji.

Zagovornik je leta 2020 izdal osem publikacij, in sicer redno letno poročilo Zagovornika, posebno poročilo o položaju interspolnih ljudi v medicinskih postopkih in dvojezične povzetke rednega letnega poročila v slovensko-angleškem, v slovensko-italijanski in slovensko-madžarski različici, ter dvojezične obrazce za prijavo diskriminacije v istih jezikih.

Zagovornik je leta 2020 izvedel tri raziskave in 12 tematsko zaokroženih (pisnih) poizvedb. Poizvedbe so namenjene spremljanju splošnega stanja na področju varstva pred diskriminacijo in so praviloma osredotočene na posamične skupine oseb z določeno osebno okoliščino. Namenjene so opravljanju analiz stanja na vsebinsko zaokroženih področjih varstva pred diskriminacijo.

Zagovornik je v letu 2020 izdal redno letno poročilo za leto 2019, izdal je posebno poročilo ter 48 priporočil, od katerih je bilo 19 priporočil na predlagane zakone (preprečevanje diskriminacije), šest na veljavne zakone in druge predpise (odprava diskriminacije) ter 23 priporočil glede spodbujanja enakega obravnavanja (preprečevanje diskriminacije).

Zagovornik v letu 2020 v skladu z drugo alinejo 21. člena ZVarD ni izdal priporočila glede sprejemanja posebnih in drugih ukrepov za odpravo diskriminacije, saj se je prednostno osredotočil na okoliščine, v katerih so se znašle skupine oseb z določeno osebno okoliščino zaradi epidemije, zaradi česar je izdal večje število priporočil v zvezi z interventnimi zakoni za ublažitev posledic epidemije.

V letu 2020 se je Zagovornik udeležil 50 mednarodnih strokovnih posvetov, konferenc in drugih dogodkov, večinoma prek spleta. Sem sodi 22 srečanj v okviru združenja Equinet, 22 drugih mednarodnih dogodkov in srečanj, šest dvostranskih dogodkov. Prav tako je z evropskimi in mednarodnimi institucijami izvedel 42 medsebojnih izmenjav informacij z namenom spremljanja stanja diskriminacije, od tega je opravil 15 izmenjav informacij z delovnimi skupinami združenja Equinet in 27 z drugimi mednarodnimi organizacijami.

Zagovornik v letu 2020 zaradi omejitev in zaščitnih ukrepov zaradi epidemije koronavirusne bolezni ni izvedel srečanj oziroma strukturiranih dialogov z nevladnimi organizacijami in drugimi predstavniki civilne družbe v živo. To je nadomestil s posebno strukturirano pisno poizvedbo, ki jo je naslovil na 314 organizacij civilne družbe, ki jih je prepoznal kot pomembne akterje na področju varstva pred diskriminacijo in spodbujanja enakih možnosti. Namen poizvedbe je bil pridobiti informacije o položaju oseb z določeno osebno okoliščino ter o diskriminaciji, kot jo zaznavajo organizacije civilne družbe na svojih področjih dela. Ločeno je Zagovornik opravil še tri delovna srečanja s predstavniki civilne družbe ter en ekspertni intervju z raziskovalnim inštitutom.

V letu 2020 je Zagovornik spremljal stanje na področju varstva pred diskriminacijo pri 200 subjektih javnega sektorja. Tako je Zagovornik pozval 14 ministrstev in štiri organe v sestavi, da poročajo o sprejetih in izvajanih posebnih ukrepih. K posredovanju informacij o primerih diskriminacije, ki so jih obravnavali v letu 2020, je Zagovornik hkrati pozval tudi dva državna organa (Urad RS za meroslovje, Urad RS za nadzor proračuna), dva neodvisna državna organa (Varuha človekovih pravic in Informacijskega pooblaščenca), tri javne agencije in 19 inšpektoratov in inšpektorskih organov. Poleg tega je Zagovornik zaprosil za tovrstne informacije še 17 okrajnih, štiri okrožna, tri višja in dve vrhovni sodišči za podatke o obravnavanih primerih diskriminacije v letu 2019. Zagovornik je zaradi razmaha epidemije koronavirusne bolezni posredoval vabilo k sodelovanju v spletni anketi v zvezi z razmerami in vplivom zaščitnih ukrepov na razmere v domovih za starejše vsem 120 domovom za starejše, ki so vključeni v javno mrežo institucionalnega varstva starejših. Desetim subjektom v okviru javnega sektorja (tudi lokalnega značaja) je posredoval tudi poizvedbe v zvezi s položajem romskih učencev oziroma pripadnikov romske skupnosti.

3.2 SVETOVANJE, PODPORA IN ZAGOVORNIŠTVO

Zagovornik v skladu z ZVarD zagotavlja tudi neodvisno pomoč žrtvam diskriminacije v obliki informiranja in svetovanja. V letu 2020 je Zagovornik obravnaval 449 vprašanj in opravljenega informiranja strank. Prejel je 229 vprašanj ter prošenj za svetovanje. Obravnaval je tudi 45 zadev svetovanja, prenesenih iz leta 2019. Skupno je torej obravnaval 274 vprašanj in prošenj za svetovanje strankam in opravljenega informiranja strank. Hkrati je opravil tudi 175 telefonskih svetovanj, iz katerih ni izhajala nadaljnja obravnava.

V skupno 1762 urah je svetovanje in pravno pomoč nudil 264 osebam (povprečno šest delovnih ur za posamezno pisno svetovanje in povprečno 0,5 delovne ure za telefonsko svetovanje).

Zagovornik je v letu 2020 vsaki stranki, ki se je obrnila na organ pisno, telefonsko ali osebno, nudil neodvisno pomoč pri uveljavljanju varstva pred diskriminacijo. Svetovanje je zajemalo analizo pravnega položaja stranke in relevantnih predpisov oziroma sodb ali odločb, ki so jih stranke že prejele, podajo nasvetov o možnih ukrepih, razlago o pristojnostih Zagovornika in elementih, ki morajo biti izpolnjeni za ugotavljanje diskriminacije. Žrtve diskriminacije, ki so že bile udeležene v drugih postopkih, je podpiral z nasveti za učinkovito varstvo pred diskriminacijo.

Zagovornik je v letu 2020 prejel in obravnaval predlog za zastopanje in spremljanje stranke v sodnih postopkih. Za prevzem primera zastopanja in spremljanja strank v sodnih postopkih se ni odločil v nobenem novem primeru. Zagovornik je v letu 2020 nadaljeval z zastopanjem stranke v sodnem postopku, ki ga je sprožil v letu 2019.

Zagovornik je v letu 2020 prejel 33 novih pobud za začetek postopka ustavnosti oziroma zakonitosti. Skupaj s prenesenimi zadevami iz preteklih let je Zagovornik v letu 2020 obravnaval 42 ocen ustavnosti ali zakonitosti. V petih zadevah je ocenil, da je predpis diskriminatoren in je pristojnim ministrstvom podal priporočilo za zakonsko spremembo. V eni od teh zadev je vložil zahtevo za presojo ustavnosti na Ustavno sodišče. V ostalih zadevah je na pristojna ministrstva podal priporočilo za spremembo predpisa.

V osmih zadevah pa ni ocenil, da bi bil predpis diskriminatoren in se posledično ni odločil za vložitev zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti. V sedemnajstih zadevah podrobne ocene diskriminatornosti, za katere so stranke dale pobudo, ni izvedel, saj iz preliminarne analize diskriminacija iz predpisa ni izhajala. Ostale zadeve so bile prenesene v leto 2021 v nadaljnjo obravnavo.

3.3 PRIJAVE IN ODLOČANJE

Zagovornik je v letu 2020 ves čas prejemal nove zadeve v obravnavo, pri čemer je najprej ugotavljal, ali gre za predlog za obravnavo, ki zahteva izpeljavo postopka, ali pa gre za prošnjo za svetovanje oziroma vprašanje, ki ne zahteva izpeljave postopka, temveč nudenje neodvisne pomoči stranki.

Zagovornik je v letu 2020 prejel 58 zadev, ki so bile knjižene kot predlogi za obravnavo. Zagovornik je leta 2020 obravnaval 129 predlogov za obravnavo diskriminacije (t. j. 58 prejetih predlogov v letu 2020 in 71 prenesenih predlogov iz leta 2019 in pred tem).

V postopkih ugotavljanja diskriminacije je izdal 40 odločb in sklepov v upravnem postopku.

Zagovornik je v letu 2020 drugim inšpektoratom in organom odstopil sedem zadev. Število zadev, odstopljenih drugim državnim organom ni odvisno od Zagovornika, temveč od vrste zadev, ki jih Zagovornik prejme v obravnavo.

Zagovornik je v letu 2020 izdal pet predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka pristojni inšpekciji. Število predlogov drugim državnim organom, da uvedejo prekrškovni postopek, je odvisno od poteka postopka obravnavne diskriminacije v vsakem posameznem primeru. Na nekaterih področjih, ki jih pokriva Zagovornik, prekrškovnih organov ni.

4. POROČILO O REALIZACIJI FINANČNEGA NAČRTA NEPOSREDNEGA PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA

4.1 BILANCA ODHODKOV

400 – Plače in drugi izdatki zaposlenim

Zagovornik je v letu 2020 66,18 % realiziranega veljavnega proračuna za leto 2020 namenil za plače in druge izdatke zaposlenim, in sicer v višini 748.058 EUR. Od tega je dobrih 89 % namenil za izplačilo plač in dodatkov, preostalih 11 % pa za izplačilo regresa za letni dopust (2,68 %), povračila in nadomestila (3,53 %), sredstva za delovno uspešnost (4,44 %) in druge izdatke zaposlenim (0,30 %). Na dan 31. 12. 2020 je bilo pri Zagovorniku poleg predstojnika zaposlenih še 22 javnih uslužbencev za določen in nedoločen čas.

401 – Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Zagovornik je v letu 2020 10,68 % realiziranega veljavnega proračuna za leto 2020 namenil za plačilo prispevkov delodajalca za socialno varnost, in sicer v višini 120.665 EUR. Od tega je največ sredstev (51,24 %) namenil za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, 41,05 % za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje, ostalih 7,71 % pa za izdatke za prispevke za zaposlovanje, starševsko varstvo ter premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

402 – Izdatki za blago in storitve

Zagovornik je v letu 2020 18,80 % oziroma 212.494 EUR realiziranega veljavnega proračuna za leto 2020 namenil za plačilo izdatkov za blago in storitve. Med temi izdatki je bilo največ sredstev namenjenih za pisarniški in splošni material ter storitve (35,79 % oziroma 76.050 EUR) in 26,47 % sredstev oziroma 56.244 EUR za izdatke poslovnih najemnin in zakupnin. Ostali izdatki so bili namenjeni povračilu stroškov energije, vode, komunalnih storitev in komunikacije, posebnim materialom in storitvam, izdatkom za službena potovanja v domovini in v tujini ter drugim operativnim stroškom.

412 – Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam

Zagovornik je v letu 2020 0,40 % oziroma 4.485 EUR realiziranega veljavnega proračuna za leto 2020 namenil transferom nepridobitnim organizacijam in ustanovam, in sicer v obliki predplačila v okviru sofinanciranja raziskovalnega projekta »Zmanjševanje in odpravljanje diskriminacije na podlagi etničnosti, 'rase', nacionalnosti in/ ali vere« v okviru Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2019«.

413 – Drugi tekoči domači transferi

Zagovornik je v letu 2020 2,04 % oziroma 23.000 EUR realiziranega veljavnega proračuna za leto 2020 namenil drugim tekočim domačim transferom, in sicer v obliki predplačila v okviru sofinanciranja raziskovalnega projekta »Strukturna diskriminacija kot ovira pri doseganju cilja dostojnega življenja za vse« v okviru Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2019«.

420 – Nakup in gradnja osnovnih sredstev

Zagovornik je v letu 2020 1,91 % oziroma 21.579 EUR realiziranega veljavnega proračuna za leto 2020 namenil za nakup osnovnih sredstev. V ta namen je imel Zagovornik rezervirana sredstva v višini 21.600 EUR (99,90 % realizacija). Vsa sredstva je Zagovornik namenil nakupu opreme in nakupu nematerialnega premoženja.

4.2 OBRAZLOŽITEV PODATKOV IZ BILANCE STANJA NA DAN 31. 12. 2020

Podatki o stanju sredstev na računih neposrednega proračunskega uporabnika

Zagovornik v bilanci stanja na dan 31. 12. 2020 izkazuje 167.640 EUR sredstev in virov sredstev. Vsa sredstva so kratkoročna sredstva brez zalog. Sredstev zalog ni bilo. Med dolgoročnimi sredstvi je izkazana oprema in druga opredmetena osnovna sredstva v višini 61.808 EUR ter popravek njihove vrednosti v višini 32.182 EUR. Med kratkoročnimi sredstvi pa je bilo 2,68 % danih predujmov in varščin, 8,36 % kratkoročnih terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta in 63,67 % neplačanih odhodkov.

Podatki o terjativah iz naslova dolgoročnih naložb in posojil

Terjatve iz naslova dolgoročnih finančnih naložb in posojil niso izkazane.

Podatki o povečanju ali zmanjšanju lastnih opredmetenih osnovnih sredstev

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva znašajo 61.808 EUR. Glede na predhodno leto je Zagovornik povečal vrednost lastnih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, in sicer z nakupom opreme in nematerialnega premoženja.

Podatki o povečanju ali zmanjšanju terjatev za sredstva dana v upravljanje

Terjatve za sredstva dana v upravljanje niso izkazane.

Podatki o neplačanih terjativah iz preteklega leta

Zagovornik je imel na dan 31. 12. 2020 naslednje terjatve: dani predujmi in varščine v višini 4.485 EUR in kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 14.015 EUR.

Podatki o neplačanih obveznostih iz preteklega leta

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve Zagovornika na dan 31. 12. 2020 znašajo 125.237 EUR, in sicer:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih: 71.744 EUR,
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev: 22.342 EUR,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja: 11.861 EUR
- kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN: 790 EUR in
- pasivne časovne razmejitve: 18.500 EUR.

Navedene obveznosti so nastale v letu 2020, njihova zapadlost pa je po 31. 12. 2020.

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA JAVNO RAČUNOVODSTVO

Sektor za računovodstvo proračuna
in proračunskih uporabnikov

Vojkova cesta 57, p.p. 657, 1001 Ljubljana

T: 01 369

F: 01 369 60 99

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

RAZKRITJA - POJASNILA RAČUNOVODSKIH INFORMACIJ ZA LETO 2020

Na podlagi 26. čl. Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
(Ur.l. RS, št. 115/02-80/19) kot pooblaščen računovodja PU 1318 - ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI navajam naslednja razkritja:

Vsebina	Skupina kontov	Naziv skupine kontov	Stanje na dan 31.12.2019 (v EUR)	Stanje na dan 31.12.2020 (v EUR)	Razlog za nastanek oz. neporavnavo	Ukrepi za poravnavo terjatev/obveznosti in ostala pojasnila (OS, naložbe, sred. v upravljanju, ...)
Presežek PRIHODKOV NAD ODHODKI (pri lastni dej.)						
Podatek o stanju sredstev na računih (npr. proračunski sklad, depozitni račun,...)						
Neporavnane terjatve (stanje na dan 31.12.2020), ki so zapadle do vključno 31.12.2020	12	Kratkoročne terjatve do kupcev	0	0		
	14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	0	0		
	17	Druge kratkoročne terjatve	3.198	0		
Neporavnane terjatve (stanje na dan 31.12.2020), ki so zapadle po 31.12.2020	12	Kratkoročne terjatve do kupcev	0	0		

Vsebina	Skupina kontov	Naziv skupine kontov	Stanje na dan 31.12.2019 (v EUR)	Stanje na dan 31.12.2020 (v EUR)	Razlog za nastanek oz. neporavnano	Ukrepi za poravnano terjatev/obveznosti in ostala pojasnila (OS, naložbe, sred. v upravljanju, ...)
Terjatve za kratkoročno dane predujme	13	Kratkoročno dani predujmi	4.500	4.485	Terjatve za kratkoročno dane predujme predstavljajo izplačilo predujma Mirovnemu inštitutu na podlagi pogodbe o sofinanciranju raziskovalnega projekta.	Predviden poračun avansa v letu 2021.
	14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	0	14.015	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN predstavljajo kratkoročne terjatve iz naslova danega avansa Univerzi v Ljubljani na podlagi pogodbe o sofinanciranju raziskovalnega projekta.	Predviden poračun avansa v letu 2021.
	17	Druge kratkoročne terjatve	4.076	0		
Neporavnane obveznosti (stanje na dan 31.12.2020), ki so zapadle do vključno 31.12.2020						
Obveznosti, ki so bile poravnane v internih dneh (podkonto 293000)						
Neporavnane obveznosti (stanje na dan 31.12.2020), ki so zapadle po 31.12.2020, od tega: - kratkoročne obveznosti za zadržana sredstva	20	Kratkoročne obveznosti za prejete varščine-založena sredstva	0	0		
	21	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	55.531	71.744	Nastale obveznosti v letu 2020 iz naslova obračunanih plač za mesec december 2020 in drugih stroškov dela, ki zapadejo v plačilo v letu 2021.	Plačilo obveznosti iz proračunskih sredstev v letu 2021.
	22	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	23.344	22.342	Kratkoročne obveznosti do domačih dobaviteljev za opravljene storitve in dobavljeno blago v letu 2020.	Plačilo obveznosti iz proračunskih sredstev v letu 2021.
	23	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	9.178	11.861	Obveznosti za davke in prispevke ter premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja iz naslova plač za mesec december 2020.	Plačilo obveznosti iz proračunskih sredstev v letu 2021.

Vsebina	Skupina kontov	Naziv skupine kontov	Stanje na dan 31.12.2019 (v EUR)	Stanje na dan 31.12.2020 (v EUR)	Razlog za nastanek oz. neporavnava	Ukrepi za poravnava terjatev/obveznosti in ostala pojasnila (OS, naložbe, sred. v upravljanju, ...)
	24	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	341	790	Nastale kratkoročne obveznosti do NPU države v letu 2020, ki zapadejo v plačilo v letu 2021.	Plačilo obveznosti iz proračunskih sredstev v letu 2021.
Druge dolgoročne obveznosti iz naslova pogodb o finančnem najemu, blagovnih kreditov in ostalih dolgoročnih obveznosti, od tega: - dolgoročne obveznosti za zadržana sredstva						
Dolgoročne obveznosti iz naslova finančnega najema, ki zapadejo v plačilo v letu 2021						
Pomembnejše spremembe neopredmetenih sredstev (nabavna vrednost po skupinah kontov, popravek vrednosti po skupinah kontov)	00	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	7.320	14.608		Povečanje nabavne vrednosti neopredmetenih sredstev se nanaša na nakup patentov, licenc, blagovnih znamk v višini 7.288,40 EUR.
	01	Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	793	1.831		Stanje na kontu povečuje obračunana amortizacija v višini 1.038,44 EUR.
Pomembnejše spremembe opredmetenih osnovnih sredstev (nabavna vrednost po skupinah kontov, popravek vrednosti po skupinah kontov), ločeno zemljišča	02	Nepremičnine	0	0		
	03	Popravek vrednosti nepremičnin	0	0		
	04	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	47.517	61.808		Povečanje nabavne vrednosti opreme se nanaša na nakup računalnikov v višini 13.540,74 EUR in drobnega inventarja v višini 750,00 EUR.

Vsebina	Skupina kontov	Naziv skupine kontov	Stanje na dan 31.12.2019 (v EUR)	Stanje na dan 31.12.2020 (v EUR)	Razlog za nastanek oz. neporavnava	Ukrepi za poravnava terjatev/obveznosti in ostala pojasnila (OS, naložbe, sred. v upravljanju, ...)
	05	Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	20.752	32.182		Stanje na kontu povečuje obračunana amortizacija v višini 10.680,77 EUR in popravek vrednosti drobnega inventarja v višini 750,00 EUR.
Pomembnejše spremembe pri naložbah	06	Dolgoročne finančne naložbe	0	0		
Pomembnejše spremembe pri dolgoročnih terjatvah	08	Dolgoročne terjatve iz poslovanja	0	0		
Pomembnejše spremembe pri sredstvih v upravljanju	09	Terjatve za sredstva dana v upravljanje	0	0		
Stanje zalog materiala, drobnega inventarja in embalaže						
Viri sredstev, uporabljeni za vlaganja v opredmetena in neopredmetena sredstva (po proračunskih postavkah)	42	Investicijski odhodki	19.071	21.579		Sredstva v višini 21.579,14 EUR so bila zagotovljena iz proračunske postavke 180001 - Investicije in investicijsko vzdrževanje.
Pomembnejše postavke in spremembe v izven bilančni evidenci (npr. garancije, sredstva v poslovnem najemu)	99	Izvenbilančna evidenca				
Vloge prostih denarnih sredstev pri upravljavcu EZR						
Druge pomembne informacije za predstavitev poslovanja in premoženjskega stanja PU						

Izkazovanje dolgoročnih obveznosti in terjatev, ki zapadejo v plačilo v letu 2021

1. Dolgoročne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2021 in se v BS izkažejo med kratkoročnimi obveznostmi

Naziv skupine kontov	Oznaka AOP (BS AJPES)	Skupina kontov*	Stanje 31.12.2020 (vir: bruto bilanca*)	Znesek, ki zapade v plačilo v letu 2021	Stanje 31.12.2020 (vir: BS AJPES)

*Vpišejo se stanja za vse skupine kontov obveznosti, ki v bilanci stanja za AJPES izkazujejo drugačno vrednost, kot izhaja iz izpisa analitične bruto bilance iz MFERAC (na primer 96 in 25, 97 in ustrezen konto R 2).

2. Dolgoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v letu 2021 in se v BS izkažejo med kratkoročnimi terjatvami

Naziv skupine kontov	Oznaka AOP (BS AJPES)	Skupina kontov*	Stanje 31.12.2020 (vir: bruto bilanca*)	Znesek, ki zapade v plačilo v letu 2021	Stanje 31.12.2020 (vir: BS AJPES)
Dolgoročne terjatve iz poslovanja					
Druge kratkoročne terjatve					

*Vpišejo se stanja za vse skupine kontov terjatev, ki v bilanci stanja za AJPES izkazujejo drugačno vrednost, kot izhaja iz izpisa analitične bruto bilance iz MFERAC (na primer 07 in 15).

Datum: 12.02.2021

Pripravila: Manja Martinuč

Odgovorna oseba: Miha Lobnik